

MAI 2 - domácí úkol 2

(základní pojmy u funkcí více proměnných)

Pokuste se příklady a problémky vyřešit, nebo aspoň formulujte otázky k řešení daných úloh, proč vám to „nejde“ vyřešit. I tě se bude „počítat“.

1. Pokuste se rozhodnout, zda následující funkce jsou spojité v R^2 :

a) $f(x, y) = (x + y)^2 \cdot \cos\left(\frac{1}{\sqrt{x^2 + y^2}}\right)$ pro $(x, y) \neq (0, 0)$, $f(0, 0) = 0$;

b) $f(x, y) = \frac{x^2 - y^2}{x^2 + y^2}$ pro $(x, y) \neq (0, 0)$, $f(0, 0) = 0$.

2. „Mechanické“ derivování (i když jsme na cvičení nestihli parciální derivace počítat, zkuste to sami, na cvičení budeme pokračovat):

Vypočítejte parciální derivace 1. a 2. řádu všude, kde existují, funkcí:

a) $f(x, y) = \frac{x^2 - y^2}{x^2 + y^2}$; $f(x, y) = \exp\left(x^2 - y - \frac{x}{y}\right)$;

b) $f(x, y, z) = xy + yz + xz$; $f(x, y, z) = \sqrt{z - x^2 - y^2}$; $f(x, y, z) = x^z$.

Zjistěte, kde jsou dané funkce diferencovatelné a určete v těchto bodech jejich totální diferenciál.

3. Základní „slovíčka“ (vyřešte nebo zkuste zjistit, co „nevíte“):

Je dána funkce $f(x, y) = \log(\sqrt{y+1} - x)$.

a) Najděte a načrtněte definiční obor D funkce f , vyšetřete spojitost funkce f v definičním oboru;

b) Vypočítejte gradient $\nabla f(0, 0)$.

c) Ukažte, že funkce f má v bodě $[0, 0]$ totální diferenciál a určete jej.

Napište rovnici tečné roviny ke grafu funkce v bodě $[0, 0, 0]$.

d) Vypočítejte přibližně pomocí lineární aproximace $f(-0,04; 0,02)$.

4. Ukažte, že pro „malá“ x, y platí: $\operatorname{arctg}\left(\frac{x+y}{1+xy}\right) \cong x+y$.

A můžete zkusit promyslet i trošku „hezčí“ příklady (probereme na příštím cvičení):

1. Ukažte, že funkce $f(x, y) = \sqrt{|x \cdot y|}$ není diferencovatelná v bodě $(0, 0)$, i když existují

parciální derivace $\frac{\partial f}{\partial x}(0, 0)$ a $\frac{\partial f}{\partial y}(0, 0)$.

2. Je dána funkce $f : f(x, y) = xy$ pro $|x| \geq |y|$, $f(x, y) = 0$ pro $|x| < |y|$.

a) Vyšetřete spojitost funkce f v R^2 ;

b) Vypočítejte $\frac{\partial f}{\partial x}(0, 0)$ a $\frac{\partial f}{\partial y}(0, 0)$;

c) Vyšetřete, zda je funkce f v bodě $(0, 0)$ diferencovatelná.

d) Ukažte, že $\frac{\partial^2 f}{\partial x \partial y}(0, 0) \neq \frac{\partial^2 f}{\partial y \partial x}(0, 0)$.